
การเปรียบเทียบการผลิตน้ำมันใบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มโดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al และ KF/Sr-Al

Comparison of Biodiesel Production from Palm Oil Using KF/Ca-Al and KF/Sr-Al Catalyst

จักรพงศ์ ไชยบุรี*

สาขาวิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Chakkrapong Chaiburi*

Department of Chemistry, Faculty of Science, Thaksin University.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของตัวเร่งปฏิกิริยาวิวิธันธ์ 2 ชนิด คือ KF/Ca-Al และ KF/Sr-Al สำหรับผลิตใบโอดีเซลผ่านปฏิกิริยาทรานส์อสเทอโรริฟิเคชันของเมทานอลและน้ำมันปาล์มน้ำมันบริสุทธิ์ซึ่งมีเตトラไฮดรอฟูราน (THF) เป็นตัวทำละลายร่วม ผลจาก การทดลอง พบร้า การใช้ตัวเร่งปฏิกิริยานิด KF/Ca-Al ที่มีเตตราไฮดรอฟูรานเป็นตัวทำละลายร่วม (THF) จะให้ผลผลิตใบโอดีเซลซึ่งอยู่ ในรูปของเมทิเลอสเทอโรสูงถึง 95.54% โดยควบคุมอุณหภูมิในการทำปฏิกิริยา 65 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 ชั่วโมง ใช้ปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยา 10% โดยน้ำหนัก ที่อัตราส่วนโดยโมลของเมทานอลต่อน้ำมันปาล์มน้ำมันบริสุทธิ์เท่ากับ 12 : 1

คำสำคัญ : ใบโอดีเซล ตัวเร่งปฏิกิริยา ปฏิกิริยาทรานส์อสเทอโรริฟิเคชัน

Abstract

The aim of this research is to study the effect of two heterogeneous catalysts as KF/Ca-Al and KF/Sr-Al to produce biodiesel via the transesterification reaction of methanol with refined palm oil by using cosolvent, namely tetrahydrofuran (THF). The result is found that, using KF/Ca-Al catalyst with THF cosolvent obtained yield of methyl ester as 95.54%. The optimum condition is controlled the temperature of reaction as 65 °C for 3 hrs. And it is also fixed the weight of catalyst as 10 wt%. Moreover, this experiment is found that the suitable molar ratio of methanol to refined palm oil is 12 : 1.

Keywords : Biodiesel, catalyst, Transesterification

---

*E-mail: chakkrapong@tsu.ac.th, kchakkrapong@yahoo.com

บทนำ

ใบอโอดีเซล หมายถึง สารประกอบบีโนโนอลคลิເລສເທອຣ (Mono-Alkyl Ester) ซึ่งเป็นผลผลิตจากปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอර์ริฟิเคชัน (Transesterification) ของน้ำมันพืช หรือไขมันสัตว์ซึ่งเป็นสารประกอบอินทรีย์ประเภทไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride) ทำปฏิกิริยากับแอลกอฮอล์ (Alcohol) เช่น เมทานอล และเม็ต้าเร็งปฏิกิริยาที่เป็นกรดหรือเบส จะได้ผลผลิตเป็นเอสເທອຣ (Ester) ซึ่งก็คือน้ำมันใบอโอดีเซลและผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้กลิเซอรอล (Glycerol) ซึ่งเราจะเรียกนิดเดียวใบอโอดีเซลแบบເອສເຕອຣນี้ตามชนิดของแอลกอ霍ล์ที่ใช้ในการทำปฏิกิริยา ใบอโอดีเซลชนิดເອສເຕອຣນี้มี คุณภาพที่เหมือนกับน้ำมันดีเซลมากที่สุด เพราะไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเครื่องยนต์ ดังแสดงในภาพที่ 1

ตัวเร่งปฏิกิริยาที่ใช้สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ กรด เบสและเอนไซม์ การผลิตไปโดยเดชลินในระดับอุตสาหกรรมนิยมใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาเอกพันธุ์ชนิดเบส เช่น โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) และโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ (KOH) เนื่องจากเร่งปฏิกิริยาได้เร็วและมีราคาถูก อย่างไรก็ได้ตัวเร่งปฏิกิริยาเอกพันธุ์ละลายเป็นเนื้อดียกับสารตั้งต้นและผลิตภัณฑ์ การแยกตัวเร่งปฏิกิริยาออก ทำได้ยากต้องใช้น้ำปริมาณมากและทำการล้างผลิตภัณฑ์หลายขั้นตอนก่อให้เกิดน้ำเสียในปริมาณมาก และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำเสียเพื่อเป็นการลดปัญหาดังกล่าวจึงมีการศึกษาการใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาไวรัสพันธุ์ในปฏิกิริยาทราบส์เอสเทอโรฟิคเข็น

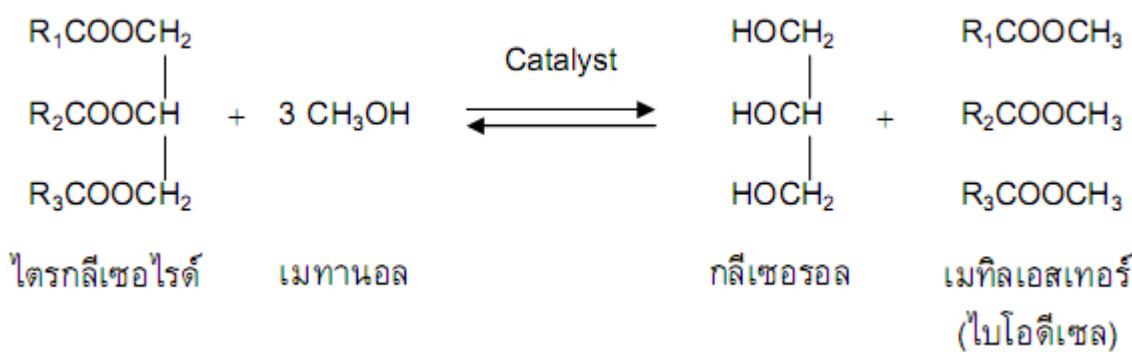
Mustafa ได้ทำการศึกษาออกไซด์ของในไนโตรเจนอิมัลชัน จากเข็มเพลิงใบโพธิเชลโดยได้ทำการสังเคราะห์ใบโพธิเชลจากปฏิกิริยาทารานส์เอสเทอโร่ริพิเคนชัน จากน้ำมันถั่วเหลืองในเครื่องปฏิกรณ์แบบกะ โดยใช้แคลเซียมคาร์บอนेट CaCO_3 แคลเซียมออกไซด์ CaO และแคลเซียมไฮดรอกไซด์ Ca(OH)_2 เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา จากการทดลองพบว่า แคลเซียมคาร์บอนे�ตให้ผลของผลิตภัณฑ์

ออกมาน้ำค่อนข้างดีกว่า เมื่อเทียบกับแคลเซียมออกไซด์ CaO และแคลเซียมไฮドрокออกไซด์ Ca(OH)_2 แต่ยังคงต่ำกว่าตัวเร่งปฏิกิริยาแบบເອກພັນຊີ (Mustafa, 2003)

Yang และคณะได้ศึกษาทดลองใช้ Al_2O_3 , ZrO_2 และ ZnO เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่อัตราส่วนโดยโมลน้ำมันถั่วเหลืองต่อเมทานอล 1 : 12 ที่ 65 องศาเซลเซียส เวลา 1 ชั่วโมง พบร่วมตัวรองรับทั้งสามชนิดไม่ให้ผลิตภัณฑ์เมทิลเอสเทอร์ แต่เมื่อเติมแคลเซียมในเตรตบันตัวรองรับเป็น $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2/\text{Al}_2\text{O}_3$, $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2/\text{ZrO}_2$ และ $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2/\text{ZnO}$ พบร่วมได้เปอร์เซ็นต์เมทิลเอสเทอร์ (%FAME) 49, 7 และ 2 ตามลำดับ เนื่องจาก $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$ ช่วยเพิ่มความแข็งแรงของเบสนบผิwtัวเร่งปฏิกิริยา จึงเร่งปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ิฟิเคชันได้ดีขึ้น (Yang et al., 2007)

Kim และคณะได้ทำการศึกษาการเกิดปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์พิคเคลขั้นของน้ำมันถั่วเหลืองโดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาแบบวิวิธพันธุ์ โดยได้ทำการทดลองโดยใช้ Na/NaOH/ Al_2O_3 เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา โดยใช้ร่วมกับนอร์มอลເຊກເຊນ (*n*-hexane) ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวทำละลายร่วม (Co-Solvent) ทำการทดลองที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส และให้เวลาในการทำปฏิกิริยา 2 ชั่วโมง จากการทดลองพบว่าเมื่อใช้ Na/NaOH/ Al_2O_3 ซึ่งเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาแบบวิวิธพันธุ์ในการเร่งปฏิกิริยาร่วมกับตัวทำละลายร่วมที่สภาวะเดียวกันจะให้ร้อยละผลได้สูงเมื่อเทียบกับการเร่งปฏิกิริยาโดยใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์ (Kim et al., 2004)

เนื่องจากตัวเร่งปฏิกิริยาชนิดนี้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่อยู่ในสถานะแตกต่างกับสารที่ทำปฏิกิริยา สามารถแยกสารตั้งต้นและผลิตภัณฑ์ออกมานาจากตัวเร่งปฏิกิริยาได้ง่าย สามารถใช้ได้ในสภาวะที่มีอุณหภูมิ และ/หรือ ความดันสูงได้ ตัวเร่งปฏิกิริยามีอายุการใช้งานที่ยาวนาน และอาจนำกลับมาใช้ใหม่ได้ง่ายกว่า ตั้งนั่นก็เป็นจุดเด่นที่จึงมีแนวโน้มที่จะศึกษาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการเลือกใช้

ภาพที่ 1 สมการเคมีสำหรับปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิล์เชน ของไตรกลีเซอไรด์

ตัวเร่งปฏิกิริยาที่เหมาะสมที่มีประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรมและเป็นนิตรกับสิ่งแวดล้อมมากที่สุดและเพื่อเพิ่มอายุการใช้งานของตัวเร่งปฏิกิริยาอีกด้วย ซึ่งงานวิจัยนี้ได้สนใจตัวเร่งปฏิกิริยาของแข็งที่เป็นแบบมากกว่าตัวเร่งปฏิกิริยาชนิดอื่น จึงได้ทำการสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาเบส คือ KF/Ca-Al และ KF/Sr-Al เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตไบโอดีเซลในอนาคต

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการวิจัย

1. การเตรียมตัวเร่งปฏิกิริยาแคลเซียม-อะลูมิเนียม (Ca-Al) และ สารอนเทียม-อะลูมิเนียม (Sr-Al)

การเตรียมตัวเร่งปฏิกิริยา Ca-Al เป็นการตกตะกอนร่วมโดยนำสารละลาย A ประกอบด้วยสารละลาย CaCl_2 และสารละลาย $\text{Al}(\text{NO}_3)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$ อัตราส่วนโดยโมลของ Ca ต่อ Al เป็น 3 ต่อ 1 สารละลาย B ประกอบด้วยสารละลาย NaOH และสารละลาย Na_2CO_3 อัตราส่วนโดยโมลของ NaOH ต่อ Na_2CO_3 เป็น 4 ต่อ 1 นำไปตกตะกอนร่วมอย่างช้าๆ ในน้ำ 50 มลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 65 องศาเซลเซียส โดยการวนตลอดเวลาเป็นเวลา 48 ชั่วโมง หลังจากนั้นได้ตัวเร่งปฏิกิริยา Ca-Al ไปอบแห้ง และเผาที่อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 ชั่วโมง จะได้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา Ca-Al (Gao *et al.*, 2010)

การเตรียมตัวเร่งปฏิกิริยา Sr-Al เป็นการตกตะกอนร่วมโดยนำสารละลาย A ประกอบด้วยสารละลาย $\text{SrCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ และสารละลาย $\text{Al}(\text{NO}_3)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$ อัตราส่วนโดยโมลของ Sr ต่อ Al เป็น 3 ต่อ 1 สารละลาย B ประกอบด้วยสารละลาย NaOH และสารละลาย Na_2CO_3 อัตราส่วนโดยโมลของ NaOH ต่อ Na_2CO_3 เป็น 4 ต่อ 1 นำไปตกตะกอนร่วมอย่างช้าๆ ในน้ำ 50 มลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 65 องศาเซลเซียส โดยการวนตลอดเวลาเป็นเวลา 48 ชั่วโมง หลังจากนั้นได้ตัวเร่งปฏิกิริยา Sr-Al ไปอบแห้ง และเผาที่อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 ชั่วโมง จะได้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา Sr-Al

2. การเตรียมตัวเร่งปฏิกิริยาโพแทสเซียมฟลูออไรด์เข้มข้นร้อยละ 80 โดยนำน้ำหนักบนตัวเร่งปฏิกิริยา Ca-Al และ Sr-Al

เตรียมสารละลายโพแทสเซียมฟลูออไรด์ความเข้มข้นร้อยละ 80 โดยนำน้ำหนัก นำมาเคลือบบนตัวเร่งปฏิกิริยา Ca-Al และ Sr-Al ที่อัตราส่วน 1 : 1 โดยนำน้ำหนัก จากนั้นนำไปอบแห้งที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 ชั่วโมง จะได้ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al และ KF/Sr-Al

3. การวิเคราะห์หาปริมาณกรดไขมันอิสระในน้ำมัน

ซึ่งตัวอย่างน้ำมันให้ได้น้ำหนักที่แน่นอน 1-10 กรัม

ลงในขวดรูปชมพู่ เติม 2-propanol 50 ml ลงไปในตัวอย่างน้ำมันที่เตรียมไว้ และเติม Phenolphthalein 2-5 หยดเขย่าให้เข้ากัน นำมาให้ความร้อนบน Hotplate ที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส ทำการไห้เหตุขณะร้อนด้วย 0.1 N NaOH จนได้สารละลายเปลี่ยนเป็นสีชมพู จดบันทึกปริมาตร 0.1 N NaOH ที่ใช้ในการไห้เหตุ คำนวณปริมาณกรดไขมันอิสระ

4. การดูแลักษณะพื้นผิวด้วยกล้องอิเล็กทรอนแบบส่องกล้อง (Scanning Electron Microscopy)

5. การสังเคราะห์ไบโอดีเซลด้วยปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอร์ริฟิเคชัน

การสังเคราะห์ไบโอดีเซลด้วยปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอร์ริฟิเคชัน ที่อัตราส่วนของเมทานอล 12 มล ต่อน้ำมันปาล์ม 1 มล โดยใช้ปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยาอย่าง 10 โดยนำน้ำหนักเทียบกับน้ำหนักของน้ำมันที่ใช้ ที่อุณหภูมิ 65 องศาเซลเซียส เวลาในการทำปฏิกิริยา 3 ชั่วโมง ดังภาพที่ 2 โดยเปรียบเทียบการใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา คือ ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al โดยการที่ใช้ตัวทำละลายร่วม (THF) และไม่ใช้ตัวทำละลายร่วม (THF) เปรียบเทียบกับตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Sr-Al โดยการที่ใช้ตัวทำละลายร่วม (THF) และไม่ใช้ตัวทำละลายร่วม (THF)

ภาพที่ 2 แสดงการติดตั้งอุปกรณ์การสังเคราะห์ไบโอดีเซลด้วยปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอร์ริฟิเคชัน

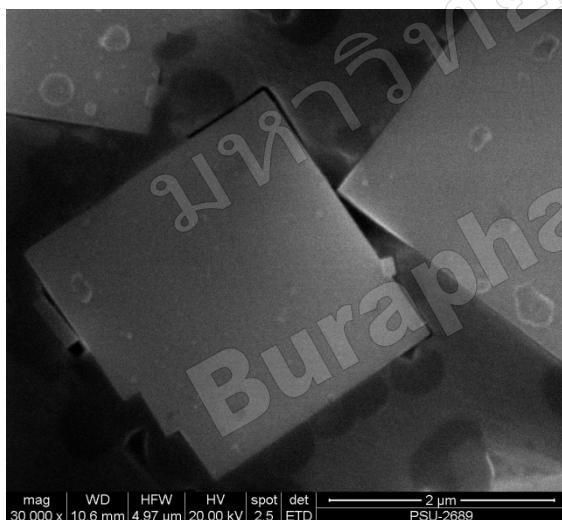
6. การวิเคราะห์หาองค์ประกอบเมทิลเอสเตอร์ในน้ำมันไบโอดีเซล

นำผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอร์ริฟิเคชัน

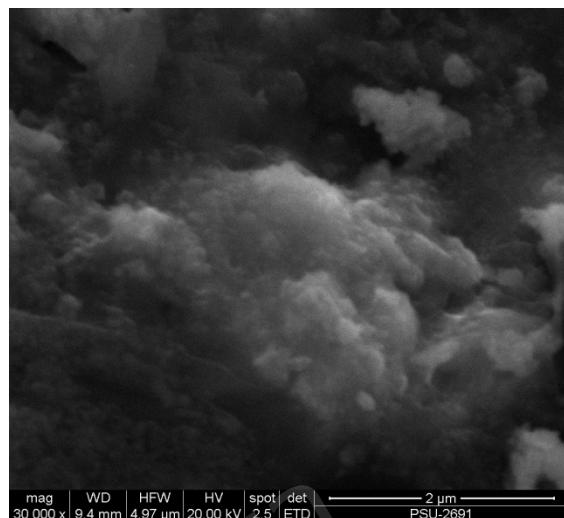
ส่วนที่เป็นชั้นของน้ำมัน ไปล้างด้วยน้ำ รอการแยกชั้น และนำชั้นน้ำมันที่ได้ไปเติมโซเดียมไฮโคลฟ์แอนไฮดรัส เป็นเวลา 12 ชั่วโมง นำน้ำมันที่ได้ไปเคราะห์ห้องค์ประกอบเมทิลเอสเทอร์ ในน้ำมันไปออดีเซลที่สังเคราะห์ได้โดยใช้เครื่อง Thin Layer Chromatography – Flame Ionization Detector (TLC – FID)

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

การวิเคราะห์หาปริมาณกรดไขมันอิสระในน้ำมันปาล์ม บริสุทธิ์ ได้เท่ากับ 0.48 mgKOH/g โดยไม่เกินค่ามาตรฐาน 0.50 mgKOH/g เป็นมาตรฐาน DIN ของเยอรมนี และ ASTM (American Society of Testing and Materials) ของสหรัฐอเมริกา จากการทดลองการสังเคราะห์ใบออดีเซลด้วยปั๊วิกริยาทรานส์อสเทอร์ ริฟิเคชันของตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Ca-Al ไม่ใช้ตัวทำละลายร่วม (THF) และใช้ตัวทำละลายร่วม (THF) เปรียบเทียบกับตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Sr-Al ไม่ใช้ตัวทำละลายร่วม (THF) และใช้ตัวทำละลายร่วม (THF) พบว่ามีลักษณะพื้นผิวของตัวเร่งปั๊วิกริยาแสดงดังภาพที่ 3 และ 4

ภาพที่ 3 ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Sr-Al

ภาพที่ 4 ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Ca-Al

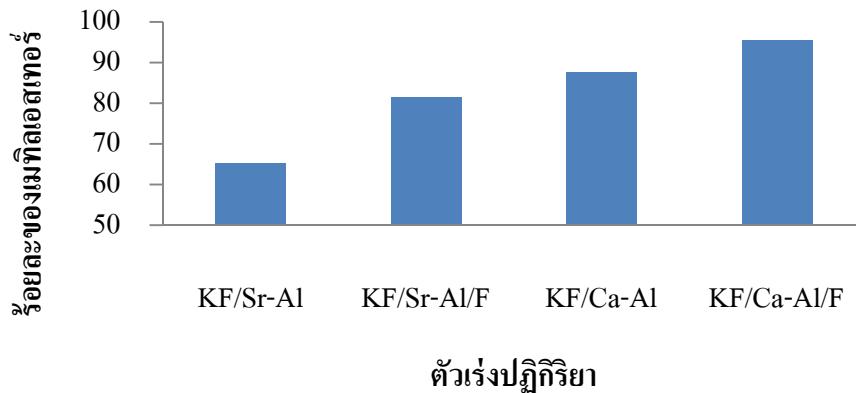
การวิเคราะห์พื้นผิวด้วยเครื่อง SEM ผลปรากฏดังภาพที่ 3 ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Sr-Al เกิดพื้นผิวเป็นรูปทรงลูกบาศก์ขนาดประมาณ 2 ไมโครเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับภาพที่ 4 ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Ca-Al เกิดพื้นผิвлักษณะทรงกลม Aggregate กันขนาดเล็กกว่า 2 ไมโครเมตร อาจส่งผลทำให้ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Ca-Al 适合ให้ประสิทธิภาพในการทำปั๊วิกริยาดีกว่าตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Sr-Al

ผลจากการวิเคราะห์ห้าร้อยละของเมทิลเอสเทอร์ในน้ำมัน ใบออดีเซลที่ได้จากการสังเคราะห์ ด้วยปั๊วิกริยาทรานส์อสเทอร์ ริฟิเคชัน เครื่อง Thin Layer Chromatography – Flame Ionization Detector (TLC – FID) แสดงในภาพที่ 5 และตารางที่ 1

จากการวิเคราะห์ห้าร้อยละของเมทิลเอสเทอร์ในน้ำมัน ใบออดีเซลที่ได้จากการสังเคราะห์ ด้วยปั๊วิกริยาทรานส์อสเทอร์ ริฟิเคชัน เครื่อง Thin Layer Chromatography – Flame Ionization Detector (TLC – FID) แสดงให้เห็นว่าตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Ca-Al ที่เติม THF (KF/Ca-Al/F) ร้อยละ 60 โดยน้ำหนักต่อน้ำมันที่ใช้ในปั๊วิกริยา ทรานส์อสเทอร์ ริฟิเคชัน เป็นตัวเร่งปั๊วิกริยาที่มีประสิทธิภาพสูง ในการผลิตใบออดีเซลด้วยปั๊วิกริยาทรานส์อสเทอร์ ริฟิเคชัน เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Ca-Al ที่ไม่เติม THF (KF/Ca-Al) ซึ่งสอดคล้องกับการใช้ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Sr-Al ที่เติม THF (KF/Sr-Al/F)

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของเมทิลเอสเทอร์ โดยใช้ตัวเร่งปั๊วิกริยาต่างชนิดกัน

อัตราส่วนเมทา นอล : น้ำมันปาล์ม	ร้อยละของเมทิลเอสเทอร์			
	ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Sr-Al	ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Sr-Al/F	ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Ca-Al	ตัวเร่งปั๊วิกริยา KF/Ca-Al/F
12:1	65.12	81.36	87.63	95.54

ภาพที่ 5 ผลการเปรียบเทียบร้อยละของเมทิลเอสเทอร์ที่ใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al ไม่เติมตัวทำละลายร่วมและตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Sr-Al ไม่เติมตัวทำละลายร่วมและเติมตัวทำละลายร่วมเตตระไฮโดรฟูโรเคน KF/Ca-Al/F; KF/Sr-Al/F

Al/F) เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีประสิทธิภาพสูงในการผลิตไบโอดีเซล เทียบกับการใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Sr-Al ที่ไม่เติม THF (KF/Sr-Al) และตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al/F และ KF/Ca-Al มีประสิทธิภาพสูงในการผลิตไบโอดีเซลเทียบกับการใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Sr-Al/F และ KF/Sr-Al ซึ่งอาจเป็นผลจากตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al ที่เตรียมได้มีขนาดเล็กกว่าตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Sr-Al ดังภาพที่ 3 และ 4

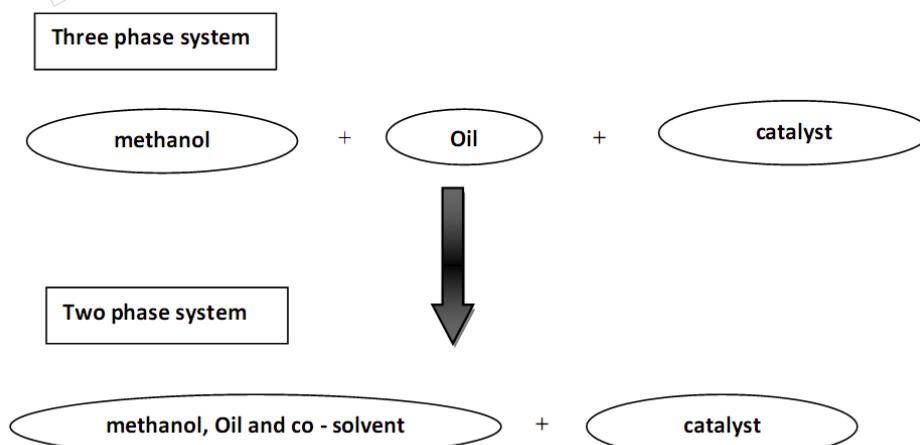
จากการทดลองพบว่าเตตระไฮโดรฟูโรเคน (THF) หรือตัวทำละลายร่วมทำให้การละลายเข้าด้วยกันของเมทานอลกับน้ำมันสัมผัสกันได้ดี ทำให้สารตั้งต้นสัมผัสกันได้ดีขึ้นบนพื้นผิวของตัวเร่งปฏิกิริยา และปฏิกิริยาดำเนินไปได้ด้วยเร็วขึ้น โดยจะประเมินทำให้จำนวนเฟสในการทำปฏิกิริยาลดลงจากสามเฟสเป็นสองเฟส ดังแผนภาพจำลองการทำงานของตัวทำละลายร่วมในรูปที่ 6 มีผลให้การสั่งเคราะห์ไบโอดีเซลเป็นไปได้ง่ายขึ้น และได้ร้อยละโดยน้ำหนักของไบโอดีเซลในปริมาณสูงกว่าที่เวลาเท่ากัน (น้อมนวน, 2549)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์หาปริมาณกรดไขมันอิสระในน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์โดยค่าที่ได้จะไม่เกินค่ามาตรฐานได้เท่ากับ 0.48 mgKOH/g และตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al/F เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีประสิทธิภาพสูงในการผลิตไบโอดีเซล เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al ซึ่งสอดคล้องกับการใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Sr-Al/F เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีประสิทธิภาพสูงในการผลิตไบโอดีเซลเทียบกับการใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Sr-Al

ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al/F และ KF/Ca-Al มีประสิทธิภาพสูงในการผลิตไบโอดีเซลเทียบกับการใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Sr-Al/F และ KF/Sr-Al ซึ่งเป็นอาจเป็นผลจากตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Ca-Al ที่เตรียมได้มีขนาดเล็กกว่าตัวเร่งปฏิกิริยา KF/Sr-Al

ตัวทำละลายร่วมทำให้การละลายเข้าด้วยกันของเมทานอลกับน้ำมันสัมผัสกันได้ดี ลด Mass Transfer ระหว่างเฟส ทำให้

ภาพที่ 6 แผนภาพจำลองการทำงานของตัวทำละลาย

สารตั้งต้นสัมผัสกันได้ดียิ่งขึ้นบนพื้นผิวของตัวเร่งปฏิกิริยา และปฏิกิริยาดำเนินไปได้ด้วยเร็วขึ้น โดยจะไปมีผลทำให้จำนวนเฟสในการทำปฏิกิริยาลดลงจากสามเฟสเป็นสองเฟส

กิตติกรรมประกาศ

ทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณรายได้ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปี 2552

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐมน พลจิตา. (2549). การผลิตไบโอดีเซลจากปาล์มสเตียรินโดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาแบบวิธีพัฟฟ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Gao, L., Teng, G., Xiao, G. & Wei, R., (2010). "Biodiesel from palm oil via loading KF/Ca-Al hydrotalcite catalyst." *Biomass and Bioenergy*, 1-6.
- Liu, X., He, H., Wang, Y., Zhu, S. & Piao, X., (2008). "Transesterification of soybean oil to biodiesel using CaO as a solid base catalyst." *Fuel*, 87, 216-221.
- Xie, W., Peng, H. & Chen, L., (2006). "Calcined Mg-Al hydrotalcites as solid base catalysts for methanolysis of soybean oil." *Journal of Molecular Catalyst*, 246, 24-32.
- Kandpal, J.B. & M. Madan., (1994). "Jatropha curcas: a renewable source of energy for meeting future energy needs". *Technical Note*, 6, 159-160.
- Kim, H.J., B.S. Kang, M.J. Kim, Y.M. Park & D.K. Kim., (2004). "Transesterification of vegetable oil to biodiesel using heterogeneous base catalyst." *Catalysis Today*, 93, 315-320.
- Mustafa, E.T., (2003). *Investigation of oxides of nitrogen emulsion from biodiesel-fueled engines*, Dissertation thesis, Iowa State University.
- Yang, Z. & Xie, W., (2007), "Soybean oil transesterification over zinc oxide modified with alkali earth metals," *Fuel Process. Technol.*, 88, 631-638.